

4

Newsletter

Institutu interdisciplinárního výzkumu
Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karvině

www.iivopf.cz

invence
inovace
výkonnost

Vážení přátelé a partneři Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné.

Dostává se Vám do rukou letošní čtvrté – předvánoční číslo Newsletru Institutu interdisciplinárního výzkumu v Karviné. I když toto číslo je více zaměřeno na malé a střední podnikatele, přece jen hned v úvodním příspěvku uvádíme názor jednoho z našich partnerů z oblasti veřejné správy, jmenovitě **Ing. Ludmily Bubeníkové**, starostky obce Velká Polom.

Z tohoto příspěvku jistě dojdete k závěru, že náš směr v oblasti podpory veřejné správy, zejména malých a středních obcí, je správný. Za letošní rok jsme navázali spolupráci s celou řadou obcí Moravskoslezského kraje a jen díky tomu, že naši odborníci jsou „vyprodáni“ – musí totiž také učit, takových obcí zatím nebylo více.

V čísle, které dostáváte do rukou, zahajujeme minisérii příspěvků o problematice inovací. Inovace jsou jistě i náplní práce v obcích, avšak hlavní nápor práce v této oblasti očekává naše podnikatele. Nejen pro jejich udržení a rozvoj na trhu, ale také vzhledem ke strategii nového programového období Operačních programů EU. **Problematiku inovací** Vám bude představovat dr. Majerová z Katedry ekonomie a veřejné správy a bude v nich ukazovat i výsledky výzkumu svého a svých kolegů. Zjistíte, že módní slovo inovace s sebou nese zcela konkrétní obsah.

V dalších dvou příspěvcích otevřeme kapitulu tak zvaných **Open Source produktů a cloudů**. Tato problematika není až tak všeobecně známa v praxi, ale pro malé obce a menší podnikatele může být velice zajímavá – vždyť koho baví platit přemrštěné licenční poplatky nebo žít pod hrozbou kontrol, zda nepoužíváte nelegálně získaný software. Příspěvek kolegů Ing. Macury a dr. Fraňka – našich informatiků uvádí přehled nejpoužívanějších produktů pro Vaši praxi. Příspěvek dr. Šperky k **otázkám cloudových systémů** by Vás měl spíše přivést k zamyšlení, zda by tyto internetové služby nebyly i pro Vás přínosné. Vždyť i řada z Vás něco podobného používá – například Rajče pro sdílení fotografií.

Příspěvek dr. Zapletalové, který se zabývá **aktivitami českých podniků v zahraničí**, by Vás měl

přesvědčit, že v zahraničí mohou uspět nejen velké kolosy, ale i šikovné podniky, které patří do sféry malého a středního podnikání. Doktorka Matušínková a inženýr Klepek si pro vás připravili povídání **o fenoménu singles** a vývoji tohoto segmentu u nás.

V průběhu newsletteru Vám budeme prezentovat i některá zajímavá čísla ze statistik. A na závěr ukážeme aktuální odkazy na zajímavé výzvy a dokumenty k Operačním programům.

Vážení čtenáři našeho newsletteru, věřím, že nám i po přečtení tohoto čísla zachováte svoji přízeň. Dovolte mi také jménem všech spolupracovníků Institutu interdisciplinárního výzkumu popřát klidné prožití Vánočních svátků a mnoho elánu, pracovních i osobních úspěchů v roce 2016. Na další spolupráci se těší

Ing. Dominik Vymětal, DrSc.
vedoucí Institutu interdisciplinárního výzkumu SU OPF

Strategické plánování obce – nutnost nebo jen formalita?

Téma, nad kterým bych se ráda zamyslela. Čím začít? Zkusím se vrátit trošku v čase. V čele obce Velká Polom jsem od roku 2002, kdy většinu mandátů v zastupitelstvu získalo naše sdružení nezávislých kandidátů. Vloni se tento výsledek zopakoval již počtvrté. Z čehož se dá usuzovat, že odvádíme slušné výsledky a zřejmě děláme věci užitečné a přínosné.

Začátky jsou však dost těžké, každé nové vedení obce zpočátku tápe. Co obec vlastní a s čím tedy může pracovat, které druhy silnic v ní vedou, kdo je jejich správce, která instituce povoluje zásahy do komunikací, stanovuje dopravní značení, ale také který orgán obce a o čem rozhoduje, v jakém režimu, které služby musíme najímat a které zvládneme vlastními silami, apod. Na mnoho takových i dalších otázek jsem denně hledala od-

pověď. No, uznejte, v této situaci nějaké strategické plánování je fikce. Je však nutné se zorientovat rychle a neztrácet čas. A tak jsme 12 let dávali do pořádku všechno to, co zanedbali nebo o co se nepostarali naši předchůdci. Patříme

mezi mimořádně úspěšné obce v oblasti získávání dotací ze všech možných zdrojů. Každoročně jsme opravili několik částí chodníků, obecních objektů s cílem nejen jejich estetizace, ale i zpřístupnění imobilním občanům. Stavěli jsme nové chodníky včetně prvků pro zvýšení ochrany účastníků silničního provozu. Kompletně jsme zrekonstruovali naši základní školu, po-

stavili novou tribunu u fotbalového hřiště a krásnou mateřskou školku. Věnovali jsme se i zelení, vytvořili nový park pod kostelem, opravili rybník u školky atd. atd. Mohla bych ještě dlouho popisovat, co všechno jsme za ta tři volební období zvládli. Není to mým záměrem. Jen chci naznačit, že to vše vycházelo z našich představ, jak by mohl cílový stav vypadat. Radě obce jsme předkládali již promyšlené záměry a následně samozřejmě i zastupitelstvu obce. Když se ohlédnou zpátky, někdy sama žasnu, co vše se nám podařilo a jak všechno na sebe krásně navazuje. Základem je připravená projektová dokumentace a stavební povolení a také odvaha se pustit i do finančně náročných projektů. Myslím, že rozhodnutí našeho zastupitelstva byla správná. Dá se hovořit při takovém přístupu o strategickém plánování? Asi ano.

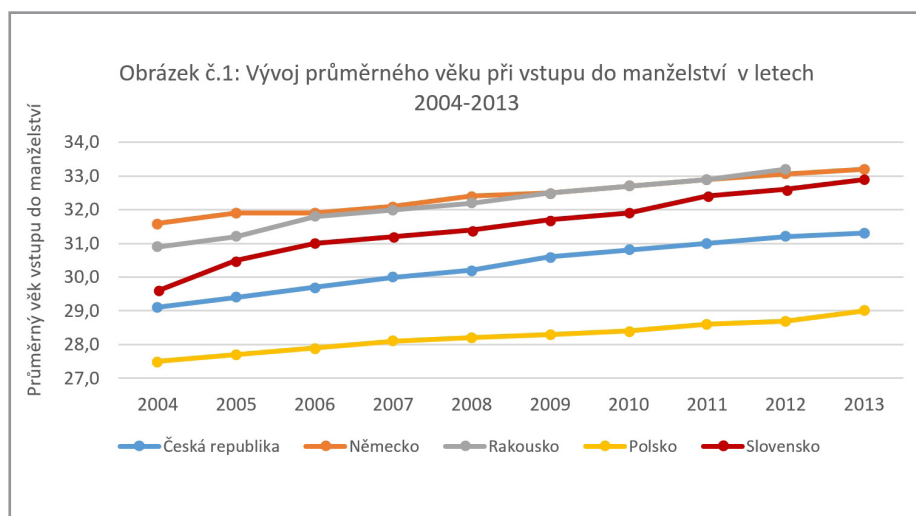
K vypracování skutečného dokumentu s názvem „Strategický plán rozvoje obce do roku 2022“ jsme se rozhodli až počátkem tohoto volebního období. Po 12 letech došlo ke změně na funkci místostarosty obce a také jsme chtěli zjistit, zda opravdu víme, co nejvíce trápí naše spoluobčany. Přijali jsme tedy nabídku Slezské univerzity v Opavě, Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné a pustili se do práce na tomto obsáhlém materiálu. Cílem bylo podívat se na naši obec s nadhledem, cizíma očima, a objektivně vyhodnotit nejen hospodaření, ale i všechny aktivity, popsat silné a slabé stránky života v obci, zjistit názory

občanů a ty většinové zakomponovat do plánu činnosti na příští léta. Zajímalo nás, zda existuje oblast, kterou jsme opomenuli či zanedbali. Dotazníkové šetření ukázalo, že jsme již do volebního programu zahrnuli většinu z toho, co se v dotaznících objevilo nejčastěji. Strategický plán je obsáhlý materiál, jeho vypracování nebylo zrovna jednoduché a vyžadovalo i aktivní a trvalou součinnost, vzájemně jsme si předávali zkušenosti, informace a náhledy na věc. Já osobně jsem byla překvapená, kolik různých statistik a z jakých úhlů pohledu se o obcích a městech vede. Byla jsem příjemně překvapena některými pozitivními údaji, se kterými nás autoři plánu seznámili, jako je např. věková a vzdělanostní struktura našich obyvatel, mimořádně nízká míra nezaměstnanosti apod. V návrhové části jsme pak uplatnili výsledky dotazníkové akce i náměty ze strany našich zastupitelů. Zřízením řídicí a realizační složky byly personálně zaštiťovány činnosti, které ve vztahu ke strategickému plánu v budoucích letech bude nutné realizovat. Protože ke schválení plánu zastupitelstvem došlo teprve v letošním roce, nemáme zatím zkušenost s jeho vyhodnocováním. Už v letošním roce realizujeme stavební úpravy objektů, které se v plánu objevily, můžeme tedy konstatovat, že naše aktivity jsou s plánem rozvoje v souladu. Nakolik nám vypracování plánu pomůže, zjistíme po letech. V každém případě zatím převažují pozitiva a jsem ráda, že jsme společně tak zásadní dokument pro obec zajistili.

Ing. Ludmila Bubeníková
Starostka obce Velká Polom

Singles jako nová sociodemografická skupina a příležitost pro podnikatele

V důsledku globalizace a celospolečenských událostí dochází k zásadním změnám v životním stylu obyvatel. Při přechodu do dospělosti již není založení rodiny tím nejdůležitějším, ale objevují se nové trendy. Mladí lidé se ve větší míře věnují studiu na vysokých školách a následně budují kariéru. Řada mladých žen dosahuje manažerských postů a není ochotna si zakládáním rodiny brzdit svůj kariérní růst. Vzniká skupina dobrovolně svobodně žijících osob, kterým se obecně říká singles. To vše v důsledku rostoucího individualismu, který je také označován jako první globální sociální jev 21. století. Podíváme-li se na dva důležité indikátory, které o singles zachycují oficiální statistiky a jimiž jsou průměrný věk vstupu do manželství a procento uzavřených prvních manželství v populaci, je zřejmé, že u nás vzniká v posledních letech velká skupina lidí, kteří by mohli být potencionálně označováni jako singles.

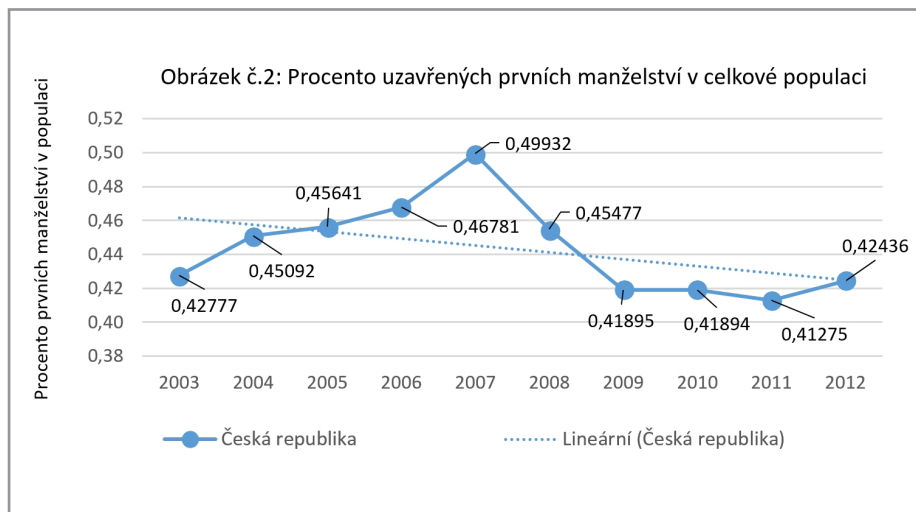

ZDROJ: Eurostat

První obrázek ukazuje, jak se vyvíjel průměrný věk při vstupu do manželství u nás a v okolních státech. Zatímco ve vyspělejších Rakousku a Německu je věk po celé sledované období vyšší, na Slovensku a u nás je nižší a v Polsku nejnižší. U našich severovýchodních sousedů je zřetelný vliv silné katolické tradice a důležitost manželského soužití v kultuře země. Zajímavý je vývoj na Slovensku, které se v průběhu sledovaného období vzdálilo od České republiky a v roce 2013 výrazně přiblížilo Německu. Důležitý je ovšem celkový pohled, kdy ve všech zmíněných státech dochází k růstu průměrného věku vstupu do manželství. Při setrvání

nastaveného trendu by se měl na základě našich výpočtů v roce 2020 pohybovat tento průměrný věk v České republice okolo 33 let.

Druhým, ale ne posledním indikátorem narůstajícího množství lidí, kteří volí životní strategii singles je procento uzavřených prvních manželství z celkové populace. Toto číslo v podstatě určuje ochotu lidí uzavírat sňatky v příslušném sledovaném roce. Jak je z obrázku číslo 2 jasné, procentuálně nejvíce prvních sňatků jsme v ČR zaznamenali v roce 2007, po kterém následoval jistý propad a celkově ukazuje linie trendu klesající tendenci. Ve spojení se zvyšujícím se věkem při vstupu do manželství je patrné, že vzniká nová životní fáze, kdy jedinci volí dobrovolné žití bez partnera. Tato skupina představuje potencionálně zajímavý segment pro obchodníky a podnikatele. Samostatné bydlení nahrazuje původně rozšířený rodinný formát domácnosti, což s sebou přináší určité změny v potřebách cílové skupiny.

ZDROJ: Eurostat

Se změnou životního stylu přichází také logicky změna v návycích v oblasti spotřebitelského a potažmo také nákupního chování. Přesto náš výzkum v této oblasti ukázal na to, že téměř 45 % singles není spokojeno s nabídkou obchodníků pro jejich specifické potřeby. A jaké jsou jejich specifické potřeby? Podrobnější výsledky našeho dotazníkového šetření vám představíme v následujícím čísle našeho newsletteru.

Ing. Martin Klepek
Ing. Kateřina Matušínká, Ph.D.

Možnosti využití Open Source software v obcích a malých a středních podnicích

Dnešní IT svět je rozmanitý a vždy existuje mnoho různých cest k vyřešení specifického problému. V tomto článku se pokusíme nastínit, že kvalitní software může být i velmi levný, ne-li zadarmo. Vždy stačí jen vhodně definovat, jaký problém potřebujeme vyřešit a kolik jsme ochotni do řešení investovat. Následuje několik praktických příkladů software, které se dají velmi snadno použít za minimálních pořizovacích nákladů a jsou tedy vhodnými adepty.

FIREFOX

Tento software asi není potřeba nijak zvlášť představovat. Tak jsme si na něj zvykli, že už ve většině případů ani neuvažujeme nad tím, že se jedná o Open Source produkt a je tedy naprosto zdarma. Ve většině případů se jím dá nahradit vestavěný prohlížeč Internet Explorer, který je velmi známý svými bezpečnostními problémy. Určitě to neznamena, že ve Firefoxu žádné bezpečnostní problémy neexistují. Jde ale zejména o rychlost reakce na zveřejněný problém. A zde Firefox a ostatní otevřené platformy jasně vedou. Pokud uvažujete o Open Source ve Vaší firmě, Firefox Vás určitě nezklame a je to nejjednodušší start.

THUNDERBIRD

Bez emailového klienta se obejde podnik jen velmi těžce. Ve většině případů se už dnes sice používá webový přístup k poště, ale pokud uvažujete o vyšším komfortu a rychlejší dostupnosti Vaší emailové schránky, Thunderbird nezklame. Jedná se o nejrozšířenější email klient v oblasti desktopových PC.

LIBREOFFICE

LibreOffice je kompletní kancelářský balík, poskytovaný zcela zdarma. Na rozdíl od předchozích programů ale jeho plné nasazení (a nahrazení MS Office) není tak jednoduché a přímočaré. I když je fakt, že funkce LibreOffice jsou velmi obsáhlé, je zde velký problém s kompatibilitou s komerčními kancelářskými systémy. Je ověřeným faktem, že běžní zaměstnanci nepotřebují žádné nadstandardní funkce, které jim nabízejí komerční kancelářské balíky. Nicméně zvyk a strach z neznáma hrají podstatnou roli v tom, že je spousta firem v přechodu na LibreOffice velmi opatrných. Pokud se rozhodnete, že ve Vaší firmě chcete začít šetřit na kancelářských balících a používat Open Source produkty, měli byste mít předem jasno, jak takovou migraci provést a na jaké problémy můžete narazit. Nejlepší je v tomto směru asi kontaktovat někoho, kdo si takovým procesem prošel. A vzhledem k velkým úsporám za software už je takových organizací hodně.

Pokud si nejste zcela jisti, jestli je nasazení Open Source výhodné právě pro Vás, vřele doporučujeme navštívit některou z mnoha konferencí, které se na toto téma konají. V naprosté většině takových akcí je registrace zcela zdarma. Jednu z nich organizujeme přímo u nás na Slezské univerzitě, a to OpenSource řešení v sítích (<http://ors.slu.cz>). Z většiny konferencí jsou k dispozici veřejně i videa a ukázky, které Vám také mohou pomoci v rozhodování.

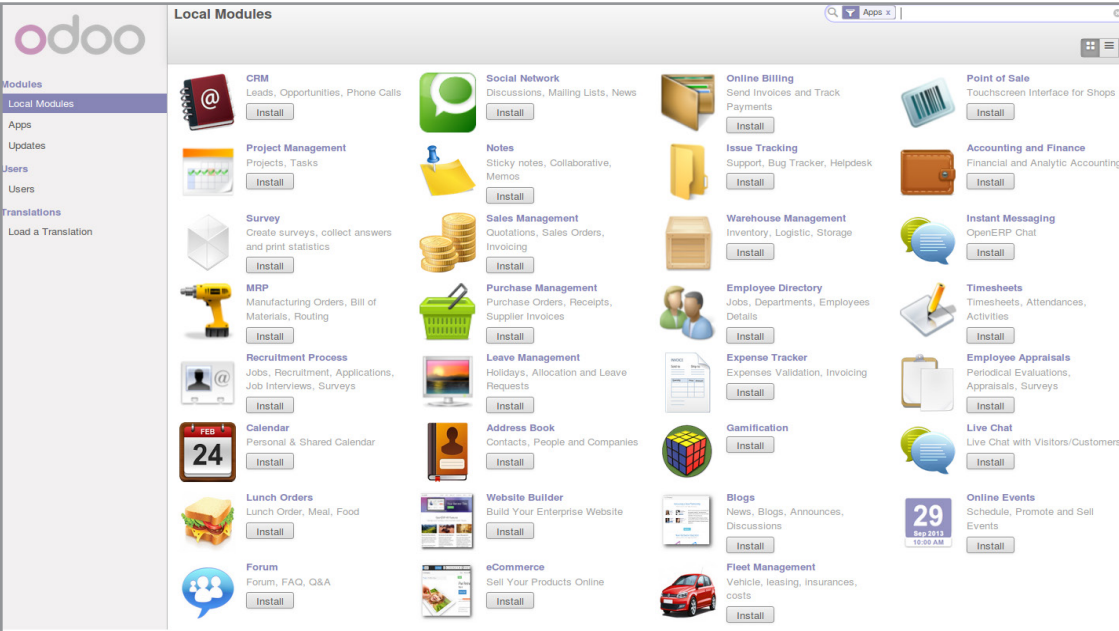
Ing. Lukáš Macura
RNDr. Zdeněk Franěk, Ph.D.

Cloudové systémy pro podporu podnikatelské činnosti

V posledních letech rezonuje pojem cloud (mračno, oblak) jako „buzzword“ v médiích a v diskusích. V souvislosti s telekomunikacemi se pojem cloudu objevoval již v devadesátých letech minulého století. Cloud, jako technologie využití pronajaté volné infrastruktury serveru, umožňuje nejenom pohodlný, ale i rychlý přístup k datům bez nutnosti vlastnit potřebný hardware. Pro svoji základní vlastnost „virtuálnost“, tzn. nemožnost si tuto technologii „osahat“, však zápasí s tím, že si běžní uživatelé nedokážou představit, jako cloud vlastně v praxi funguje.

Primárně cloudové služby nabízejí úroveň IaaS (Infrastructure as a Service). Jako napovídá samotný název, tak zájemce si může infrastrukturu objednat jako službu, čím získává výpočetní prostředky jako celek (procesor, paměť, diskovou kapacitu a síť) automaticky. Další základní formy cloudu jsou PaaS (Platform as a Service) a SaaS (Software as a Service), které nabízejí aplikační prostředí přímo ve webovém prohlížeči. Příkladem takovýchto prostředí jsou velice populární Google Apps, nebo Microsoft Office365. Důvodem jejich úspěchu jsou potenciální úspory. Firma nebo organizace nemusí investovat nemalé finanční prostředky do nákupu drahého hardwaru a softwaru nebo do datových úložišť. Nemusí zaměstnávat lidi, kteří budou pečovat o architekturu, provoz, likvidaci zastaralého zařízení apod. Samozřejmě konečný výsledek je kombinací nákladů, škálovatelnosti, bezpečnosti a využitelnosti.

Jak vlastně probíhá zřizování cloudu v praxi. Soukromá osoba si chce z různých důvodů pořídit server, ale nechce nakupovat hardware. Díky cloudu má možnost si objednat virtuální server se zvolenými parametry u provozovatele veřejného cloudu. Parametry může tato osoba měnit v průběhu provozu. Na závěr si zvolí příslušné síťové adresy a server bude dostupný prostřednictvím webového přístupu. U firmy nebo organizace je lepší variantou využití privátního cloudu už jenom

OBRÁZEK: Odoo ERP systém – moduly

kvůli zvýšení bezpečnosti nebo kvůli legislativě a různým specifickým potřebám, např. na typ databáze podnikového informačního systému (ERP) apod. Privátní cloud není veřejně dostupný. Je založený na smluvní bázi a může sdružovat více firem nebo organizací. IT manažerovi trvá standardní výběr serveru dny, v horším případě měsíce. Následuje konfigurace síťového připojení a provoz může začít. Realizace řešení v privátním cloudu je často založena na existujícím katalogu služeb a vzorových implementacích, ze kterých si zákazník může vybrat a tím je tento proces ještě rychlejší. Když už mluvíme o procesu pořízení, konfiguraci a nastavení, je vhodné zmínit, že tento proces probíhá zásadně využitím webového rozhraní s podporou technického kontaktu.

Po představení druhů cloudu a jejich typického nasazení je záhodno zmínit i software, který v cloudu nejčastěji běží a který umožňuje efektivní práci zaměstnanců v online prostředí. Při pohledu na výši nákladů při provozu podnikových informačních systémů zní celkem logicky otázka, jestli jejich přechod do cloudu nebude výhodný. Odpověď není jednoznačná a závisí na individuálním vyhodnocení více kritérií. ERP v cloudu nám můžou snížit náklady na interní správu softwaru, ale i hardwaru. Dobře známí poskytovatelé podnikového softwaru jsou SAP, Oracle, Microsoft a SAGE, kteří poskytují aj cloudové verze svých modulů. Za zmínku stojí i „open-source“ ERP a CRM systémy jako ADempiere, OpenERP, Odoo, SugarCRM nebo ZOHO CRM a mnohé další, které využívají především malí

a střední podnikatelé. V poslední době jsou velice populární nástroje Business Intelligence, které těží informace a znalosti s rozsáhlých dat, které jsou uloženy v cloudu a tam je i zpracovávají. O kancelářských balíčcích jsme se už v článku zmiňovali.

Nasazení aplikací do cloudu má množství nesporných výhod. Tvzení, že cloud vyřeší problémy firmy nebo organizace jednoduchým přenesením aplikací je však nesprávné a závisí na množství faktorů. Know-how, které je nezbytné k úspěšnému využívání softwaru v cloudu však poskytovatelé cloudových řešení nenabízejí a často je toto know-how doménou expertů v oblasti působnosti firmy. Ti by měli být schopni zodpovědět otázky ohledně výhodnosti nasazení cloudu v konkrétní firmě nebo v organizaci.

RNDr. Ing. Roman Šperka, Ph.D.

Zdroje:

Keveš, S. a R. Tomeček. Čo je vlastne cloud? PC Revue 9/2015, str. 108

Odoo modules. [online] Dostupné z: <http://www.theopensourcerer.com/wp-content/uploads/2014/09/odoo-8-opening-screen.png>

Podpora konkurenceschopnosti firem prostřednictvím inovací

V současné době se neustále hovoří o důležitosti inovací jako základu konkurenceschopnosti ekonomik. Mnozí odborníci tvrdí, že inovace jsou klíčem ke zlepšení konkurenceschopnosti, ekonomického růstu a zaměstnanosti. Tvzení, že k zajištění konkurenceschopnosti, prosperity a dobrých životních podmínek je třeba podporovat všechny formy inovací, patří již ke všeobecně přijímaným tezím.

Protože je pro firmy stále obtížnější konkurovat na základě cen, musí se snažit produkovat pomocí vysokého podílu znalostí. Úloha znalostí, zejména v podobě inovací, je pro udržení produktivních ekonomik zásadní a umožňuje firmám prosadit se na globalizovaných trzích. Firmy musí stále častěji konkurovat unikátní produkcí, specifickým know-how a inovacemi.

Co je to vlastně inovace? Představa osamělého vědce v laboratoři při objevování nové věci a jejího aplikování přímo do výroby nového výrobku v současnosti neodpovídá realitě. Inovace tak není synonymem vynálezu, je to proces, který vyžaduje mnohem více, než jen pouhé „vynalézání“, neboť zahrnuje všechny jed-

notlivé kroky procesu před tím, než je zahájena výroba daného produktu či poskytování služby. V základním slova smyslu se tak inovace týká hledání a objevování, experimentování, vývoje, imitace a zavádění nových výrobků, nových výrobních a organizačních procesů.

Ve všech státech EU existuje množství organizací (státních a soukromých), zabývajících se podporou firem a malých a středních podniků (MSP). Tyto organizace poskytují různé poradenské a vzdělávací služby, zaměřují se na rozvoj a růst konkurenceschopnosti, na zvyšování počtu nově zakládaných podniků, na podporu inovačních technologií, přilákání zahraničních investorů nebo na podporu výzkumu a vývoje.

Pokud se týká institucí podporujících inovace v ČR, existují následující vládní a nevládní instituce podporující různou měrou inovační aktivity firem.

Mezi vládní instituce řadíme:

- » Grantovou agenturu České republiky (GAČR), která je nezávislou státní institucí podporující základní vědecký výzkum v České republice.
- » Technologickou agenturu České republiky (TAČR), jež centralizuje státní podporu aplikovaného výzkumu a vývoje.
- » Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, které je nositelem Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, jehož cílem je také zvýšení inovačního potenciálu podnikatelského sektoru prostřednictvím dotací na realizaci inovačních projektů podniků (zejména MSP).
- » Agenturu pro podporu podnikání a investic CzechInvest, která posiluje konkurenceschopnost české ekonomiky prostřednictvím podpory malých a středních podnikatelů, podnikatelské infrastruktury, inovací a získáváním zahraničních investic z oblasti výroby, strategických služeb a technologických center.

Inovační aktivity podporují také nevládní organizace, jako:

- » Asociace inovačního podnikání (AIP ČR), která je sdružením zájemců z oblasti inovačního podnikání, jako např. výzkumu, vývoje a inovací, transferu technologií, nových materiálů, vědeckotechnických parků, inovačních firem, inovačních procesů, inovační infrastruktury apod.
- » CzechInno, což je sdružení zájemců o inovace, které se zaměřuje na všestranný rozvoj a podporu inovačních procesů ve firmách a poskytuje informace z oblasti vědy, výzkumu a inovací a s nimi souvisejícími službami.
- » Technologické centrum Akademie

věd ČR, které je významným národním pracovištěm pro výzkumnou a inovační infrastrukturu a provádí orientovaný výzkum v oblasti vědy, technologií a inovací.

- » Společnost vědeckotechnických parků ČR, jež je sdružením vědeckotechnických parků, které vznikají z iniciativy výrobních, obchodních a dalších podnikatelských subjektů,

či soukromých osob.

- » Hospodářská komora ČR, která slouží k podpoře podnikatelských aktivit, poskytuje poradenské a konzultační služby v otázkách spojených s podnikatelskou činností, organizuje vzdělávací činnost, informační servis profesního vzdělávání a forem rekvalifikace.

Ucelený přehled o aktivitách v oblasti inovačního podnikání v ČR poskytuje Systém inovačního podnikání v ČR. Tento systém je prezentován na webovém portálu CzechInno (<http://www.czechinno.cz/>) a zahrnuje všechny vládní a nevládní instituce zabývající se problematikou inovací, nebo problematiku inovací ovlivňující.

Ing. Ingrid Majerová, Dr.

Malé podniky a zahraniční trhy

Aktuální výzkum v oblasti mezinárodních aktivit české podnikatelské sféry je zaměřen na porovnání procesu internacionalizace českých podniků různých velikostí. Proces internacionalizace, z pohledu mikroekonomické úrovně, je chápán jako proces začleňování podnikatelského subjektu do mezinárodního podnikatelského prostoru. Jednoduše řečeno, jedná se o proces vstupu podnikatelského subjektu na zahraniční trhy. Přičemž internacionalizace se nezabývá pouze mezinárodním obchodováním, ale i výrobními aktivitami v zahraničí, které se z pohledu objemu stávají dominantními. Touto problematikou se zabývá ve světě velké množství badatelů a každoročně vzniká obrovské množství

publikací s touto problematikou. Je paradoxem, že v České republice je tato problematika zmiňována v odborné literatuře velmi okrajově. Její zaměření je pouze na mezinárodní obchodní aktivity a mezinárodní management. S tím souvisí také absence informací o zahraničních aktivitách českých podniků.

Často je působení podnikatelských subjektů na zahraničních trzích spojeno, v mysli české veřejnosti, pouze s velkými, především nadnárodními podniky. Je to možná dáno představou, že malé podniky jsou slabé a nemají dostatečný potenciál. Podobný názor, jako v české společnosti, převládal také v Západní Evropě ještě v polovině minulého sto-

letí. Tomuto postoji odpovídaly i teorie, které se zaměřovaly výhradně na velké podniky a studovaly chování a rozhodování velkých podniků při vstupu na zahraniční trhy. Určitým zlomovým okamžikem se stala hospodářská krize v důsledku ropných šoků v sedmdesátých letech dvacátého století, kdy Evropa pochopila význam malých podniků pro ekonomiku každého státu. Výzkumníci si uvědomili, že podobným problémům, jako u velkých podniků, v oblasti uplatnění a realizace podnikatelských aktivit na zahraničních trzích čelí čím dál tím více malých podniků. Bylo zjištěno, že malé podniky mají velkým zájem o působení na zahraničních trzích, předešlým z důvodu posilování své vlastní konkurenceschopnosti. Malé podniky často působí na více zahraničních trzích, a to i geograficky velmi vzdálených trzích od domácí země.

České podniky, malé i velké, se začaly zajímat o zahraniční aktivity téměř okamžitě po politických a ekonomických změnách v devadesátých letech minulého století. Česká republika, coby malá ekonomika, nenabízí dostatečný prostor pro uplatnění potenciálu podnikatelských subjektů. Trh je malý a silně nasycený. A proto jednou z alternativ pro podniky se jeví právě interna-

lizace podnikatelských aktivit, realizace podnikatelských aktivit na zahraničních trzích. Jak se ukázalo, tak internacionalizace je vhodnou alternativou pro velké i malé podniky. Přestože malé podniky nedisponují takovými zdroji jako velké podniky, tak mají jednu velkou výhodu, a to flexibilitu. Jak ukázaly výzkumy, které realizují již několik lety mezi českými podniky, tak malé podniky vstupují na trhy daleko dříve od svého založení, než velké podniky.

Působení na zahraničních trzích přináší s sebou výhody i nevýhody, jako jakákoliv jiná lidská činnost. Významnou výhodou internacionalizace je možnost získání nových trhů, nových zkušeností, kontaktů, nových zákazníků, zvýšení obratu, spolupráce s dalšími partnery apod. Internacionalizace podnikatelských aktivit má také odvrácenou tvář, a to v podobě značného rizika působení na zahraničních trzích (tržní rizika, teritoriální rizika, komerční rizika atd.) a zvýšených nákladů na zahraniční podnikatelské aktivity. Ale co by to bylo za podnikatelskou činnost bez rizika? Vždyť přece jedna z charakteristik podnikatelské činnosti je právě určitá míra rizika spojená s touto činností. A proto nebojme se zahraničních trhů...

Ing. Šárka Zapletalová, Ph.D.

Aktualizované odkazy na operační programy

Někdy bývá složité se orientovat v záplavě informací o operačních programech. V minulém čísle newsletteru jsme uvedli některé užitečné odkazy a jejich charakteristiku. V této sekci uvádíme jejich aktualizaci. Na všech těchto adresách najdete možnost se přihlásit k odběru novinek e-mailem.

Pro podnikatele je důležitý program OPPIK. Jeden z komplexních portálů, kde najdete téměř vše, je <http://www.opik.cz/>.

Aktuální informace pro podnikatele uvádí zprostředkující firma Czechinvest na portálu: <http://www.czechinvest.org/aktualni-vyzvy>.

Pro podnikatele, ale i pro obecnou informovanost dobře slouží portál <http://www.dotacni.info> firmy Cyrrus advisory.

Agentura Czech Trade provozuje portál: <http://www.businessinfo.cz/>.

O programu Životní prostředí pravidelně informuje ministerstvo ŽP na portále: <http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/254/aktuality/>.

Ministerstvo pro místní rozvoj spravuje velmi užitečný portál strukturální-fondy.cz, na kterém pravidelně zveřejňuje nové akce. <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/kalendar-akci>.

Ministerstvo práce a sociálních věcí, které spravuje operační program Zaměstnanost, vyhlásilo v poslední době celou řadu výzev na portále evropského sociálního fondu ČR: <http://www.esfcr.cz/modules/calls/>.

A konečně, ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy velmi často inovuje svůj portál <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/op-vvv>.

Naši studenti jsou podnikaví

Je první prosincový podvečer a v jedné z fakultních místností leží uprostřed stolu kupka obálek. Ne, neprobíhaly žádné volby a postavy postupně vcházející do místnosti nejsou členové volební komise. Jsou to členové řídicího týmu soutěže Open4Business a zmíněná kupka postupně vykouzlí nejprve údiv a později spokojený úsměv na tváři každého nově příchozího. Skončila jedna etapa soutěže, uzavřely se brány prvního kola. V tom studenti předkládali stručný popis podnikatelské příležitosti ve snaze proklouznout do kola druhého, ve kterém získají plnou podporu odborníků na fakultě k přípravě kompletního podnikatelského záměru. Jejich úsilí vyvrcholí na konci února, kdy před porotou své záměry nejen představí, ale také obhájí jejich realizovatelnost. A jaká je odměna pro vítěze? To je na tom to nejlepší. Kredity ani věcné ceny nejsou ve hře. Vítězný projekt získá konkrétní podporu soukromého investora, který společně s fakultou celou soutěž připravil.

Sluší se vyseknout hlubokou poklonu našim aktivním studentům, kteří dokázali, že o podnikání mají zájem již v průběhu studia, jsou iniciativní a chtějí mít svůj osud ve vlastních rukách. Uvidíme, kolik z přihlášených 22 projektů dojde od idejí k realizaci. Více napoví již výsledky prvního kola, které budou již známy 11. 12. 2015 a zveřejněny na webu open4business.cz. I těm, kteří přes první kolo neprojdou, poskytneme zpětnou vazbu a naše připomínky jak písemně, tak v rozhovorech a konzultacích.

DALŠÍ AKTUÁLNÍ ČÍSLA A ZAJÍMAVÉ STATISTIKY NA NAŠEM FACEBOOKU.

Slezská univerzita v Opavě
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné
Institut interdisciplinárního výzkumu

Kontakty:

Institut interdisciplinárního výzkumu

Slezská univerzita v Opavě
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné
Univerzitní náměstí 1934/3
733 40 Karviná

Email: iiv@opf.slu.cz

Webové stránky: www.iivopf.cz

Facebook: www.facebook.com/iivopf